

OPUŠTĚNÁ

ROMAN
Z DOBY
NEKONVENCE

OSUDY DÍTĚTE Z NALEZINCE

8. Janotkovými si to vyjednám. Musejí do poslední chvíle myslet, že tam zůstanete, Marie, poněvadž by nám mohli způsobit velké mrzutosti a těžkosti. Já jsem zodpovědný, já. K váli mně měla být se stavět, jakobyste ani nemyslela na odchod."

Ani Marie, ani Berka nenahliželi, že pokrytecká ta cesta by byla správnou a Marie si také unimila, že zitra paní Janotková svůj poměr, své tužby a snahy podle pravdy objasní. Cítila k těmto prvním svým služebným páním přirozenou vděčnost, poněvadž až do doby výpovědi jednala s ní velmi šetrně a přátelsky. Že poměr ten v posledních dnech se zkalil právě jen dokazovalo jejich přehýbanost a nebyťi toho neblahého dluhu Mokráčkova, zajisté, že by se rozešli v přátelství a s upřímným politováním. Ale Mokráčkův dluh byl zároveň dluhem jejím, za kterýž ovšem jen tomuto byla zavázána. Tak prožila opět noc plnou starosti a strasti. Následující ráno v obvyklou hodinu chystala se na cestu za svým ku konci se chýčim povoláním do restaurace "u výřavy".

Mokráček slyšel ji přecházeti pokojíkem, vstoupil už úplně oblečen.

"Slečno Marie, vy zůstanete dnes doma," pravil s důležitým výrazem v tváři. "Dnes půjdou do závodu sám."

Marie chtěla namítnouti neumnost a neoprávněnost takového jednání. Své povinnosti musela dočasně odložit, ještě plně dva dny.

Ale Mokráček nepřipustil žádný odpor. Vážně, jako největší povinnost dával jí důvody svého rozhodnutí.

"Po věčejku by se váš odchod už neobešel bez kravalu," pravil. "Proč byste se mu nevyhnula, když to snadno jde? Tomu rozumím já a vy mne musíte poslouchat. Zůstanete doma, jste nemocná. Proč byste nemohla být nemocnou?"

"Až včera jsem od rána," řekla se trpce Marie.

"Jste nemocná," důrazně pravil Mokráček. "K Janotkům už nepůjdete. Já všechno dojednám, já si to беру na sebe."

Nikoliv, k takové bezohlednosti nemohla přistoupit.

"Já půjdu!" zvolala pevně. "Vy sám jste mi říkal, že čtrnáct dní musím dodržet a povinnost svou tedy dodržím."

"Vy nepřijedete, klidně odpovídal Mokráček. "Víte, co vás po věčejku čeká? Janotka si vás nechá předvést na policii, třeba policajtem, tomu je to jedno. Co by vám zbývalo? Musela byste jít. To přece nebudete chtít, když já to všechno za vás hladce odhádnu? Čekejte až se vrátím, dopoledne jsem doma a řeknu vám výsledek. Já mám před sebou purnou hodinu, ne vás. Vy jste nemocná a lehnete si třeba do postele a vyspávejte se až navrátním. Tak to musí být, jinak máme co dělat s policií. Dopoledne jsem doma, a nebudu-li, budete ubezpečena, že vše je v pořádku."

Marie pojednou se podrobila. Vyhledy, které jí Mokráček otvíral, nebyly takové, aby jí novou chůzi do restaurace činily snesitelnou. Dopoledne konečně mohla počkat a dopoledne slíbila tedy Mokráčkůmu najisto se navrátiti.

Nafidiv své ženě, aby byla bedlivým strážcem mladé dívky, odcházela Mokráček. Nejevil nejmenší rozpaky neb stísněnost. Naopak vypadal se tak hrdek, jako hrdě se rozhlížel po ulicích, kterými její vedly kroky jeho.

Nemýšlil se. Janotka sám v patrném rozčilení přecházel restauraci, když Mokráček vstupoval. "Kde je Marie?" tážal se zoprá, ani nepodíval se na nápadně přivítavý postřeh svého výpomocného sklepníka.

"Je nemocná," odpovídal Mokráček se starostlivým výrazem. "A co je jí?"

"Sklepníctví jí přemohlo. Nemá to zvyklá. Musíme se obejít bez ní."

"Tak mi dejte mou stovku a táhněte si oba k čertu," zlostně zvolal Janotka.

"Stovku? Jakou stovku?" téměř posměšně tážal se Mokráček. "Tu, kterou jsem vám dal za Marii s tím závazkem, že u nás zůstane."

"Až do smrti, ne?"

"Ne, na do smrti, ale alespoň na příměrný čas, než bych byl odchoděn."

"Odškodněn už jste, pane Janotko. Nabíla vám hospodu, ja-

ko soudek s herynkou. Toť si hledie svých hostů a jsto ve nož odškodněn."

"Darebáku!" se stoupařem hněvem zvolal Janotka.

"Páne Janotka!" křiknul Mokráček a s drámy čelem postavil se před svého pána. "Tohle já si líbit nedám. Já držím na čest a kdybych měl svědky, šel bych vás žalovat."

"Já vás dám zavřít, vy podvodníku!" řval na vzajem Janotka, takže ustrašeně přiběhla paní Janotková a služka z kuchyně nastrojkovala hlavu do dveří. "Hybaj odtud a pošlete mi sem Marii, anebo uhlídáte, co udělám."

"A co uděláte?" usmíval se Mokráček.

"Políjím ji nechám přivést!" křičel zlosti zarudlý Janotka. "A vy se mi odtud kličte s očmi, ani vidět vás nechci, vy partiko! A pro Marii pošlu hned, vy uhlídáte, jak s vámi zatocím."

"Dobrá, dobrá," drze přivukoval Mokráček. "Jen tak dál, jen nadávaje, teď mám svědky, já vám ještě ukážu, co to je, urážet zachovalého člověka. Jen si pošlete pro Marii, jen si pro ni pošlete. Já jdu na policii a tam vás udám, že jste vzal sklepníci bez knížky. Vy budete pokotován, ne ona. Vy máte vědet, co se patří. Jen si se mnou něco začněte! Kde pak máte její knížku? Kde? Dal jste ji na úrad? Byla jen na výpomoc jako já. Právo k ní žádné nemáte, jako ke mně ne. Na hodinu, kdy chtěla, mohla odejít jako odcházim teď já. S pánem bohem. Poroučím se!"

Na to se posměšně uklonil a vyrazil ze dveří dříve ještě než za sáhnutí mohl být pozdravenou již rukou zlosti sptického Janotky.

Jak správně to předvídal, došla se Mokráček z výpomocného své služby. Jiného nechtěl dočelit. Po okamžitě rozčilené spojkojně se nyní zase usmíval, když vracel se touže cestou, kterou před chvílí s bojovnými plány přicházel. Dobře to dopadlo, zcela dobře. Janotka si nechtěl zavítat, aby šel věsti stísněnost než jakou, včera byl by pokotován, že přijal vědec bez knížky. V těch věcech se Mokráček vyznal jako advokát a věděl, že Janotka by neprošl přáníčko.

Byl dobré mysli, sám se sebou spokojen. Kroky svými zabořil za nadějnou, druhou svou o bětí, panem Pomejstem. Tomu muselo být za tepla sděleno, co se stalo, poněvadž nyní nastupoval výtečný tento muž do kruhu sobeckých zájmů Mokráčkových. Zastal Piskota zamýšlené sedícího před psacím stolem. Nepracoval. Šnád myslil na Marii i na nové získaný moudrý sklad, ohledně kteréhož již měl několik výhodných nabídek, kde se ziskem se jej mohl zase zbýti.

Mokráčka tenkrát přivítal vlnivě, než dosud se stávalo. Patrně přišel k poznání, že bez jeho pomoci sotva by došel cíle, jenž nazýval se Marie.

"Už není v restauraci," slovo důvěrně Mokráček, nemenuje ani osobu, o kterou se jednalo.

"A kde je?" chvatně tážal se o mšný mládenec.

"U mne," významně odpovídal Mokráček. "Od této chvíle nebudete, než u mne. Je mou dcerou", dodal slavnostně.

"A do restaurace už nepůjde?"

"Ne!"

"Tak co bude dál?" opatrně tážal se Piskot.

"To záleží na vás, pane sekretáři," stejně opatrně odpovídal Mokráček. "Vy znáte mé podmínky a dobře pochopíte, když na ně přistoupíte. Výdělek vám kysne a slast." A jaká slast!

Mokráčkoví zazářily oči, jako při nadpozemském vidění a předtucha slasti přenášela se i na Piskota. Ruku o ruku vytahoval vyhublé své prsty z kloubů až veselo to cvakalo. Mokráček navzájem si ruce maul. Piskot visel jako líný kapr na udici.

"Vy tedy myslíte?" zahájil znovu otázky, které jej v podrobnostech tak dráždily.

"Já myslím, že mně, mé rodině přenecháte ten sklad. Já budu obchodováním a agentem, Marie prodavačkou a uhlídáte, jak se nám povede. Vy založíte naše štěstí, slechetný skutek vykonáte a vědomost vám prokáže Marie. Ona dovede být vděčnou. Já to vim, já ji znám. To je anděl, věřte mi!"

Piskot otálel. Hladil si oběma rukama předtídy svůj vlas a zrakoma jako v nesnáziách tékal po pokojí.

"To je pokus velmi odvážný,"

pravil, jakoby si nevěděl rady v slechetných nesnáziách. "Podívejte se, Mokráčku, zde jsou hotové peníze, hotové peníze. Tady se podívejte, co se mi už za krám a sklad nabízí. Já udělám velmi dobrou obchod, velmi dobrou. Zde, podívejte se, dvě stě víc než co jsem dal, zde tři sta, zde pět set, a z každé té nabídky bych vyrazil nejméně jednou tolik. To jsou peníze. Za jediný den takový výdělek!"

Rka to, rozkládal před Mokráčkem dopisy, obsahující nabídky na převzetí krámu a skladu včetně z volné ruky zapůjčeného.

"To jen dokazují," pravil Mokráček, "že místo, o kterém jsem vám ostatně již první pověděl, je dobré, že peníze vždycky svůj užitek. A ten bude stáří! Jen to zkusíte s námi. Uhlídáte, že se to vyplácí. Marie bude prodavačkou a každý večer vám přijde odvádět peníze. Tak myslím, že by to bylo nejlepší."

"A Marie už je skutečně z restaurace pryč?"

"Je, je."

"A už se tam nevrátí?"

"Za živý svět ne. Ona ví, že pro ni chci něco némit a čekat."

"Čeká?" s předtuchou nevyslovné blaženosti opakoval Piskot.

"Vidí ve vás svého dobrodince?"

"Svého dobrodince."

"Je vám už nakloněna?"

"Nakloněna."

"Ale teď se musí jednat rychle, jinak..."

"Dívat?"

"Dívat bych byl mne obhlížet se po jiném přáníčkém živobytí", dokládal Mokráček. "Já také dal výpověď, vlastně odesel jsem na hodinu, jen k vůli Marii."

"Jak to?"

Mokráček vyprávěl, jak věci stojí. Ličil vše tak, jakoby byl měl na zřeteli pouze zájem Piskotův a v tom ohledu vlastně nemluvil nepravdu.

Piskot váhal už jen na oko. Když v tom okamžiku byl Mokráček odesel, Piskot byl by se pustil za ním a mohl by jej táhli zpět. Tak vžil se v myšlenku, že bude pánem krásné krásně, Marie.

"Tak dobře, Mokráčku," pravil s odhodláním, jež mělo naznačovatí slechetnost. "Chci pro vás něco némit a pro Marii též. Pošlete Marii ke mně do bytu pro klíče a až je přinesu, můžete otevřít krám. Pak teprve spolu uzavřeme smlouvu."

"Ne smlouvu uzavřeme ihned", přerušil ho Mokráček. "Až přijde Marie pro klíče, to bude jen počátek na smlouvu hotovou. Drív ji k vám nepošlu, pane sekretáři a bez mé pomoci vám nepřijde, a kdybyste ji daroval celé Hradčany."

Piskot opět váhal. Vážal se tak nerad, chtěl být naprosto neobmezen ve své vůli a smlouva s Mokráčkem uzavřená zdála se mu upsáním velmi málo prospěšným. Ne, s Mokráčkem nechtěl vyjednávat. Napřed musel mluvit s Marií a pak teprve vezme také patřičný ohled na zvrhlého jejího ochrance.

S tím ujednáním se bodří tři dva mužové rozešli.

Mokráček byl v celku spokojen. Hlavní věcí mu bylo, že Piskot krám už měl a že nebudě jej tudíž museti přemlouvati, aby něco "trvalého" teprve získával. Znal umíněnost starých mládenec, dokud nestanou se vrtkavými a vrtkavým Piskot nebyl. Hořel jako troua v jen lakota, ohledy finanční mu ukládaly dosud zdrženlivost a opatrnost. Teď už vše pňjde mocnými kroky ku předu, jen až Marie bude naprosto opořena a beze vši pomoci, pak spouští i ona a pak — je vyhráno. Zitra převkápí Piskota, že Marii se nabíží skvělá služba a Piskot roztaje jako led pod sluncem.

S takovými myšlenkami ubíral se Mokráček k domovu. Chtěl se napřed posilniti dobrým douškem, než vkročí do rodinné své svatyně a zde oznámí, jak šťastně záležitost u Janotky se skončila, ale přece ho jen hnala obava domá, aby snad Marie, dlouhou jeho nepřítomností znepokojena, nevyšla z domu.

A obava ta nebyla bez podstaty. Právě vcházela do domovních dveří svého bytu, když Marie chtěla z nich vykročiti. Vědomí povinnosti nedalo jí pokoje. Marně bylo vše zdržování kvartýrské Mokráčkové, a úplně pohotově chtěla spěchat na své místo k Janotkům.

"Kam pak?" zdržel jí překvapen Mokráček.

"K Janotkům," odpovíděla Marie s ustrašeným pohledem na svého dobrodince.

"Ah, jen zpátky", zasnul se tento s bezstarostným veselým výrazem. "Už jsme oba zase volni. Já i vy, slečno Marie. Nic se nestarejte! Výpověď je přijata a

smlouva zrušena. K Janotkům už nepůjdete."

Marie řadala bližší vysvětlení a to jí ochotně dával Mokráček a veselé veall obět' svou zpět do bytu.

Kapitola III.
BEZ SLUŽBY.

Vysvětlení, které se Marii dostalo, odhrnulo konečně ronšku z tajemství, jímž sblíboval Mokráček všechny překvapení. A Marie byla skutečně překvapena, zvěděla, že má se státí prodavačkou v moudrém krámě, že bude do místo trvalé, kde bude moci položit základy k celé své budoucnosti a že slechetný sekretář Pomejst tímto způsobem chce dostáti svému slibu, poslati se o opuštěného sírotka. Jen na okamžik zasklela opět v jejím mozku stará nedůvěra, že obět' ta není snad docela nezistná, ale jen na okamžik, když vynořila se ze zaplavy trdných vzpomínek myšlenka na příhodu s křížkem.

Jak rychle byla zapomenuta, jak rychle dala jí ve své morální nezkušenosti výklad nevinny! Piskot vycházel by Mokráčkem jako lidumil a získav svou mírností a vřidností opětnou důvěru mladé dívky, zlal se jí skutečně Prozeřelostí určen, aby lepší osud zase se usmíval na opuštěného, ne nezavinivšího sírotka.

Ile výroku Mokráčkova nrovna byla záležitostí výpovědi Janotky zcela hlade a bez zavady. Kdo prý se držel nedá, tomu nelze činiti náslil, pravil Mokráček, ale Marie chtěla alespoň slusně se rozloučiti s dosavadním svým pány a poděkovat jim za všecku vřidnost, kterou jí až do okamžiku výpovědi prokázali. Leč Mokráček bránil tomu velice důtklivě.

"Co vás to napadá, slečno Marie," zvolal. "Vy jste nemocnou a jen proto, že jste nemocnou, propustil vás Janotka. Jak by vás viděl zdravou, hned by trval na tom, abyste dodržela do posledního hodiny, ale nejen to, on by vás hleděl znova přemlouvati a udržet. Choďte, aby vám brozil zase políjíte? Takový nevzdělaný člověk! Až budete zcela samotná, až budete sedět bezky v teple, pak teprve jím můžete udeřit navštěvte. Pak se před vámi ukloni, ale teď by vám způsobil mrzutost, velkou, šerednou mrzutost a mně také, poněvadž já za vás ručím. Teď je vše dobře u rovnováhy a vy byste to chtěla zase zkazit!"

"A kdy mohu nastoupiti nové své místo?" tážala se Marie.

"To závisí od okolností," odpovídal opět s tajemnou neurčitostí Mokráček. "Krám není dosud úplně v pořádku. Až bude něco hotovo, přivezeme mý pak krám. My se ženou to budeme řídit i vy budete prodávat. Tak jsem to ujednal. Šnád zitra už budete si moci jít pro klíče."

"Já? Kam?" tážala se Marie.

"Nu, k panu sekretáři," hbitě odpovídal Mokráček. "Hned mi vzkáže, jakmile obchod se znovu bude moci otevřít. Budete se mu přece chtít poděkovat, to se patří, to musí být."

"Přijedeme tam spolu, není-liž pravda?" tážala se Marie, která nemohla se zhostiti úzkostlivého pocitu.

"Možná, že pan sekretář přijde k nám sám," vyhláse s přibíhající odpovědí Mokráček. "On vás přivede a budeme se denně viděti, poněvadž pánem obchodu zůstanete on a denně bude si brát kasu. To ostatně všechno se dojedná později."

Přes rážové naděje, kteréž Mokráček činil Marii, nemohla se to zbavit tesklivého pocitu, kterýž vysvětlovala si nezalostí nového svého povolání, do kteréhož měla vstoupiti.

Zůstala doma a čekala. Mokráčková byla věrnou, nerozdílou její společně, zachovávala se tak svědomitě dle příkazu manželova, jenž zle jí byl pokáral, že ráno nechala ji odejiti. Ostatně byla tenkrát společně její velmi povzrušující, neboť nepřekážala a nestáčila Marii vykládati výhody a krásy přístihbo její povolání. Líano do krámu a večer z krámu. Noční civění a úmorné posluhování naplily hostům přestane úplné. Každé neděle dopoledne prázdno a přijde se někam na výlet, na koncert neb do divadla. Mokráčková jen se stále divila, že Marie neblahořečí dostatečně svému osudu, když dostřednictvím mužovým

kyne jí tak závidění hodná budoucnost.

Mokráček po obědě odesel a vrátil se na okamžik večer, jen aby se přesvědčil, že krásná jeho vězenka jest v bezpečí. Záplí spokožeností, dobré naděje svitly mu z tesknoucích se jeho oči. Poklepal Marii na rameno a s otovskou péčí se na ni usmíval.

"Hude nám dobře, všem nám bude dobře," pravil. "Já se teď sám dívám, že jsem vám opatřil za první službu sklepníctví. Ne bylo to dobře, nebylo, ale nounce láme železo a vy jen jste hořela, abyste už byla ve službě. Jen jsem se napřed měl rozhlédnout. Teď měl bych mít habaděj a pěkných, kde každá slečna by mohla nastoupiti. V kravatovém obchodě byste mohla být od hodiny prodavačkou nebo kasírnou. Mluvil jsem s bývalým svým přítelom, který se zmožil na tovarnu na kravatky. Hned by vás vzal, když přje jstě slušná. Ale teď budeme čekat, teď máme ještě lepsi věci v pícu, moudrý krám, který se stane časem našim majetkem. Ó, já znám pana sekretáře, ten už mnoho opuštěných dívek započítal a vždy pro každou nabízel, co se k její povaze nejlepe hodilo. O zásluhách jeho budou psáti noviny teprv až bude na onom světě, ale zasloužil by, aby teď už se nazýval otcem chudiny."

Marie chtěla být vděčnou za každé dobročinné, které jí bylo prokázáno, ale byla také odhodlána, zamítnouti každou nabídku, kteráž by se nesrovnávala s její touhou po řádném, klidném a městnání. Býtí prodavačkou v moudrém krámě úplně jí vyhovovalo, tam přeházela ve styk výbučně jen se svým pohlavím, tam čístí a pořádně mohla dostáti úkolu jí svěřenému. V kravatovém zavodě opakovalo by se asi to, co právě zažila u Janotky a co pokračovalo nezakouzenou její duši. Proto nedávala ani odpovědi na vyhlídky, které jí blahoslomně otvíral Mokráček.

Ten odesel a vrátil se až ráno, kdy po časném ulehnutí spánek už odlehl z její víček. Nevěděla večer ani návratu Berkova, jenž nevěděla, že Marie už opouští službu, zasel po práci dle zvyku svého k Janotkům a zde teprve se dozvěděl, že Marie přej jest nemocnou. To tvrdil hostinský Janotka, jenž s nově najatým výpomocným sklepníkem sám hosty obsluhoval.

Jak zcela jinak vypadalo to dnes v živém a veselém tomto hostinci. Nejedn stály host už scházeli a scházeli vůbec svěží, živý ruch, jenž zdával se tu vládnouti, když Marie třeba při výprázdňeném už hostinci i v pozdních hodinách zde posluhovala. Janotka stál se svařstějším čelem u kredence, výpomocný sklepník líně přecházel od stolu ke stolu.

Prvního, koho tu Berka postrádal, byl kučeravý student, jenž vždy se těšival obzvláště jeho pozorností. Hlídalví jej se zraky zářlivého milence, ac nikdy ani slovem neprojevil k Marii více než poulé, opravdové přátelství.

Dále nebyl tu gigle, zvaný "lenochod obecný". Ten přišel už z večera a uslyšev, že Marie jest nemocnou, předstíral navštěvu divadla a odesel, aniž by usednul.

Malíř Rachota byl mrzut. Vina příkladná se pivo, které při nedůvěře jakosi jako jindy. Dvanácti apoštolů svorně sdílelo náhled týž, až Janotka svaře njišťoval, že pivo je jako křen, jako malvaz, dobré, výtečné jako vždycky bývalo. Ale nepřesvědčil nejlepší tyto své zákaznický. Seděl zamklí a každou chvíli držel jeden nebo druhý svou sklepníci portu, zkomajne jasnost podáváného piva.

"Jak pak, abychom se na spravené chutě požívali dnes k Flečkům?" tážal se příslušník pijanského tuetu, zarudlý a zatlouštělý pražský domácí pán, který nejraději se přidružil k zahájené stávce starých Flečkůvů.

Oči všech spočívaly na Rachotovi. I u něho povoloval vzor, tak nadšené a důsledné až do dnešního dne provozovaný.

"Povidal mi Stříbrný," pokračoval pražský pan domácí, "že pivo teď je u "Flečků" jako smetana; mně se dělájí sliny, když si na to pomyslim a zde máme pít takovou bryndu."

"Brynda je to", ochotně přisvědčovali dva, tři bývalí Flečkové.

"Nač bychom si tedy kazili žaludek a zitra platili apatiku?" znělo další povzbuzování. "Já jsem proto, abychom si tam dnes udeřili vřelo. Jen pro regraci a k vůli pivu."

Že Janotkovo pivo dnes není dobré, to mienění šifilo se jako náhaka mezi stávkáři z pivovaru od Flečků. Když Stříbrný, starý vyškolený Flečkovský host řekl někomu, že pivo je dobré, znamenal výrok ten tolik, jako žeštný diplom z krajinské nějaké výstavby. Každý cítil teď lahodu flečkovského piva na svém jazyku, zatoužil po důkladném napití a popíti. Dnes stávka se mohla přerušit, třeba jen k vůli švančáku a na odplatu navštěvy inspek-

torů, jež před nedávnem přišli se sem podívat, jak dají se vytvářetým stávkáři a odpadlím obce flečkovské.

Rachota zaračotil hromovým svým hlasem.

"Tak pojďme," pravil, ihned se zvedaje ze svého sedadla a volaje "zaplatím".

Ostatním jedenácti apoštolům zazářily obličje uspokojením. Piskot, který byl mezi nimi, záplil už dlouho, od té chvíle, kdy vstoupil do hostince a viděl, že není tu Marie. Přesvědčil se nyní na vlastní oči, že Mokráček chová tu všeobecně postrádanou divku pro něho, jen pro něho —

Janotka uslyšev osudně zvolání Rachotovo "zaplatím" spěchal do kasína záležnat bližet se houfi, ale viděl tu klid a svornost v pravdě apoštolskou. Všichni se chystali k odchodu. U srdce ho bodlo. Jak nešťastně započal dnešní den a jak nešťastně končí!

"Ale dovolte, pánové," jal se své hosty chláholit, tuše příčinu tohoto povstání. "Já naču zcela nový sud a pivo bude jako malvaz. Nechei se pít, ale mám za to, že mi dnes kvídáte. Prosim, podívejte se, jak krásnou má pícu —"

"Ale řízek mu schází, říz", odmlouval pražský pan domácí v obavě, že by snad více Rachota mohl být ve chvalitěném svém předsvezení zviklan. "Musíme si dnes napravit chut' jinou sortou."

"A přijedeme zas, ale jindy", dodal Rachota, mírně slibem tím trpké nesmaje hostinského.

Odchodem dvanácti apoštolů byl Berka ještě svědelem. Dnes nevydržel, až za posledním hostem zavřely se dveře. Zaplatil jednou svou sklenici obvyčného piva a spěchal k domovu.

Marie již spala, když se navrátil do skrovného svého přístěší. Od Mokráčkové zvěděl, že Marie nemocnou není a že vůbec už nenastoupí svou službu u Janotky. A nic počítí, Mokráčková mu nesdělila, ale doufal se to dozvědětí zitra večer, až přimo z tovarynu vrátí se domů. V neděli teprve mohl ji přinést z Rudlie služební knížku a dnes byl teprve úterek. Do té doby bude mít ještě nepochybné příležitost promluvit s Marií. Jemu samému docházela výpověď z bytu Mokráčkova teprv přísti týden a byt nový už si našel zrovna v domě na protí. Styk bude tedy moci být nadále udržován, bude-li Marie o to státi.

Mokráček, jak již podotknuo, vrátil se až ráno za svitajícím dnem. Vstoupil vřávoravě a sklesle do pokojíku k své ženě, když napřed byl podstoupil tuhý boj s domovníkem, kterému nezaplatil za otevření. Nemohl. Hrál celou noc v karty a prohrál celou, dosti značnou hotovost. Ale štěstí předchází vždy smůla, to bylo pevným přesvědčením zvrhlého tohoto muže. Co dneska ztratil, to zitra pravdě na jiné straně zase nabude. A ta jiná strana byl Piskot, záletný Piskot, bohatý Piskot a — zamilovaný Piskot! Zamilovaný boháč! To bude státi a skvělý zdroj příjmů, jen až se starý ten pán pořádně zakoušne. —

Mokráčková vstaví ráno, prohlížela kapsy vzorého svého manžela. Byly prázdne. Ani krejcaru v nich nebylo. Tušila, co se přihodilo a zlostně probouzela Mokráčka z tvrdého chrápavého spánku. V domněni, že manžel má peněz dost, vydala se ze své hotovosti úplně zaplacením různých dloužků v nejbližším svém okolí. Teď viděla, že lehkomyšlný ten muž nepřinesl domů nicého.

"Kde pak máš všechny peníze, ochloutno věčná?" tak budila nežná choť starostlivého manžela. Mokráček zakručel jako zvíře a žádal, aby mu dala pokoj. Ani se na svém loži neobrátíli.

"Peníze sem dej," rozhorlovala se Mokráčková. "Z čeho pak mám vařit snidani a oběd a večeri? Peníze sem dej! Já nemám ani zlámanou grešli. Plámo stará! Kam's dal všechny peníze?"

Bezohledně, mocně jím zatřásla a Mokráček poznal, že spánek má nadobro zkažen.

"Peníze, kde máš peníze?" stálo ostřeji pamatovala ho žena.

"Já zaplatil nájem," řhal Mokráček.

"Ty že's zaplatil nájem?" křičela s rostoucí zlostí jeho žena. "To bych tě špatně znala, ohavo nesvědčomita! Z čeho pak mám nyčko vařit? Já zaplatila dluby, já, ale ty, co's měl, jsi prokabarňil. Z čeho pak mám vařit?"

Celou tuto rozmluvu slyšela bdeji již Marie. Hnus a osklivost se jí zmocňovala. S takovými lidmi nemohla trvale žiti pod jednou střechou. Jen kdyby měla už svou služební knížku a kdyby neměla ten hrozný, tíživý dluh,

kterým zavázána byla této rodině. —

Hovor náhle ve vedlejšímu pokojí mknul a Marie nevyšla už nicého. Mokráček totiž posnulky naznačoval své ženě, že nradno jest svěřovati okamžitou tiseň podnámenní, od kteréž záviselo vše pro nejbližší budoucnost. Mokráčková rychle porozuměla